

Sanna Antikainen ps

Kirjallinen kysymys maahanmuuttajanuorten lisääntyneistä väkivallalla uhkailuista, pahoinpitelyistä ja niihin liittyvistä nöyryyttämisistä kantasuomalaisia lapsia ja nuoria kohtaan

Eduskunnan puhemiehelle

Nuorten väkivalta- ja ryöstörikollisuus on eskaloitunut huolestuttavalla tavalla viime vuosien aikana. Poliisin tämän vuoden elokuussa julkaisemassa raportissa todetaan, että nuorten tekemiksi epäillyt ryöstöt ovat lisääntyneet alkuvuodesta lähes 40 prosentilla ja pahoinpitelyrikosten määrä on kasvanut noin 25 prosentilla. Niitä on kirjattu tammi—kesäkuun aikana lähes viisituhatta. Alaikäisten rikosepäilyjen määrä on yli kaksinkertaistunut vuodesta 2015. Ulkomaalaistaustaisten nuorten rikostaso on selvästi korkeampi kuin suomalaistaustaisten nuorten. Poliisi on aiemmin kertonut, että katujengien jäsenistä suurin osa on ensimmäisen ja toisen polven maahanmuuttajia, pääosin nuoria miehiä. Tilastojen mukaan myös ulkomaalaistaustaisten ryöstöistä epäiltyjen alaikäisten osuus on ollut kasvussa ja ulkomaalaistaustaisten nuorten rikosepäilyjen määrä on 2,8-kertainen verrattuna suomalaistaustaisiin.

Sosiaalisessa mediassa on ollut viime aikoina useita väkivaltaista materiaalia sisältäviä videoita, joissa pääasiassa maahanmuuttajataustaisista nuorista koostuva joukko nöyryyttää kantasuomalaisia lapsia tai nuoria eri tavoin. Tilanteisiin liittyy usein väkivallalla uhkaamista tai suoranaista väkivaltaa. Videoilla esiintyy lapsia, nuoria sekä nuoria aikuisia. Videoilla näkyvien nuorten jengityylinen alistava ja nöyryyttävä väkivalta on ollut rajua ja uhreille erittäin pelottavaa ja traumaattista. Kuvatuissa pahoinpitelyvideoissa nuori tai nuoret hyökkäävät tavallisesti yhden uhrin kimppuun. Usein tekoihin liittyy nöyryyttämistä ja tarkoituksellista toisen hädänalaisen tilanteen julkituomista häpäisytarkoituksessa. Tekijät voivat esimerkiksi pakottaa uhrin suutelemaan ja nuolemaan kenkiään tai polvistumaan. Tämänkaltaisen lähinnä maahanmuuttajataustaisten nuorten harrastama väkivalta on selkeästi lisääntynyt, ja sitä esiintyy erityisesti pääkaupunkiseudulla, mutta myös muualla Suomessa.

Helsingin Sanomat uutisoi 31.8., että Satakunnan Kansan toimitus oli saanut haltuunsa Säkylästä neljä videota, jotka kaikki kuvaavat väkivaltaista tapahtumaketjua. Videot lähtivät leviämään sosiaalisessa mediassa lauantain ja sunnuntain välisenä yönä 26.—27. elokuuta. Videoita oli kuvattu useista eri tilanteista, joissa uhria lyödään ja potkitaan ja häntä pyritään nöyryyttämään eri tavoilla. Videoilla näkyvän väkivallan toteutustavat ovat moninaisia. Väkivaltaa kohdistetaan uhuriin ja hänen omaisuuteensa. Näillä videoilla nöyryytys ja siitä nauttiminen ovat erityisen vahvasa roolissa. Uhri pakotetaan polvistumaan uhkaajiensa edessä. Videoiden ääniraidalla kuuluu vahingoniloinen nauru. Osassa videoista uhrin poistuminen estetään kerääntymällä joukolla tämän ympärille. Osassa uhrin käsketään poistua paikalta. Valta päättää uhrin tekemisistä on videoilla

Kirjallinen kysymys KK 81/2023 vp

vahvana läsnä. Uhri itse on hyvin passiivinen ja alistuva. Hän yrittää suojata kasvojaan iskuilta ja jos mahdollista, päästä pois tilanteesta. Kun uhria käskytetään poistumaan paikalta, hän tekee niin. Kun pakoon pyrkivä uhri kompastuu ja kaatuu asfaltille, hänen kimppuunsa käydään. Videoilla uhria lyödään kasvoihin ja vartaloon. Uhrin maatessa maassa häntä potkitaan päähän. Uhria heitellään esineillä ja yhden videon ääniraidalla tekoa suunnitellaan ja yllytetään väkivaltaan (HS 31.8.2023).

Osa maahanmuuttajista on tuonut mukanaan Suomeen uudenlaisen katuväkivaltakulttuurin, jossa satunnaisia ihmisiä ryöstetään ja hakataan. Jo muutaman vuoden ajan on muodostunut rikollinen suuntaus, jossa merkkivaatteet tai kengät varastetaan nuorelta uhrilta. Uhreina ovat yhä enenevässä määrin kantasuomalaiset lapset ja nuoret.

Useat vanhemmat ja myös muu väestö ovat äärimmäisen huolestuneita edellä kuvatun rikollisuuden muodon lisääntymisestä, eikä tapausten todellista määrää tiedetä. On todennäköistä, että moni lapsi ja nuori ei uskalla kertoa rikoksista. On tapauksia, joissa uhri ei ole halukas selvittämään poliisille, keitä rikoksenteijät ovat. Taustalla voi vaikuttaa pelko kostosta tai uhria on saatettu uhkailla sellaisella. Poliisi on myös arvioinut tiedotusvälineissä, että vain osa ryöstöistä tulee poliisin tietoon, koska nuoret usein pelkäävät kertoa joutuneensa uhriksi (Länsiväylä 8.9.2023). Vain vakavimmat väkivaltatilanteet pääsevät uutisiin.

Tiedotusvälineissä on käsitelty kattavastikin alaikäisten ja nuorten väkivaltarikosten kasvua, mutta siellä on jätetty täysin huomioimatta maahanmuuttajataustaisten nuorten kantasuomalaisiin lapsiin ja nuoriin kohdistama väkivalta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä toimia hallitus aikoo tehdä nuorten väkivaltarikollisuuden vähentämiseksi,

mitä toimia hallitus aikoo tehdä ulkomaalaistaustaisten nuorten väkivaltarikollisuuden ennalta ehkäisemiseksi ja

aikooko hallitus kiristää maahanmuuttoon ja rikosten rangaistuksiin liittyviä lakeja, jotta jatkuvasti lisääntyvä maahanmuuttajataustaisten nuorten rikollisuus saadaan estettyä?

Helsingissä 18.9.2023

Sanna Antikainen ps